

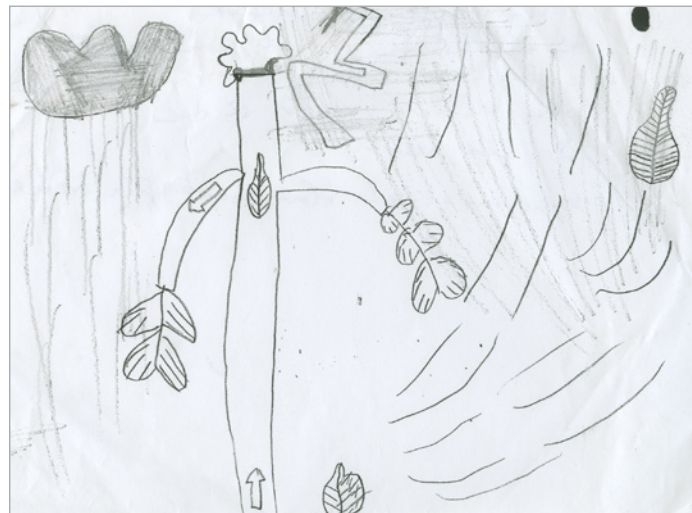
Vad händer med löven på hösten?

Varför tappar träden bladen på hösten? Kan det vara åsken som gör att löven faller? Kan löv dricka vatten? Och vad händer med löven efter att de har fallit?

Under ett helt år har barnen på förskolan Ringen arbetat med löv tillsammans med pedagogerna. Barnens frågor och teorier har varit styrande för hur man jobbat, och personalen har lärt sig massor tillsammans med barnen.

– Det gäller att lyssna in frågorna, låta barnen formulera sina teorier och sedan testa dem, helst på barnens initiativ. Man behöver ställa frågor för att leda arbetet framåt, men barnens nyfikenhet ska vara ledande, säger pedagogerna.

Välkomna att kontakta förskolan Ringen för att höra hur de jobbat med det tacksamma ämnet löv. Mer information och kontaktuppgifter finns på resurscentrums hemsida.

Kan det vara åsken som gör att bladen trillar av från trädet? Och vad händer med bladen sedan? Kanske kryper de sedan upp igenom stammen och kommer ut i grenarna igen? Funderingar från ett av barnen på förskolan Ringen.

Fakta om löv

• Vatten avges kontinuerligt från trädens löv. Som förberedelse för vintern då marken är frusen och trädet inte kan ta upp vatten, behöver det fälla sina löv för att inte dö av uttorkning. Vissa år fälls löven redan under sommaren. Det är ett försvar från trädet om det mycket torrt.

• Gran och tall har bl.a. ett tjockt vaxlager som hindrar vattenavgång, därför tappar de inte alla sina barr på hösten. Deras barr byts också ut successivt, men sitter kvar i genomsnitt mellan tre och fem år.

• Innan löven fälls bryter trädet ner det gröna klorofyllet för att spara till nästa vår. När klorofyllet försvinner syns den gula färgen som dolts under allt det gröna. Det gula är karotenoider, samma ämne som ger moroten dess färg.

• De röda färgerna nybildas på hösten, olika mycket beroende på dagsljusets längd och temperaturen. Ju längre norrut i landet man befinner sig, desto starkare är därför höstfärgerna. Den röda färgen är vattenlöslig och tvättas ur från bladen på marken när det regnar. Därför hittar man färre röda blad regniga höstar.

FOTO GRÅSUGGA: BÖRGE PETERSSON, FOTON MINIKOMPOST: SUSANNE FABRICIUS

👤 Gör en minikompost

För att följa vad som händer med de nerfallna löven kan man göra en egen minikompost av en tom mjölkkartong. Klipp upp kartongen upptill. Gör ett fönster på sidan och täck med plast så att man kan kika in i komposten. Lägg i jord och några gråsuggor och daggmaskar. Lägg i tunna löv och växtdelar och fukta med en blomspruta. Titta in genom fönstret och följ djurens arbete.

Tänk på att täcka över fönstret mellan besöken, djuren trivs inte i ljuset. Ett alternativ är att använda röd plast som djuren inte kan se igenom. Läs gärna mer om gråsuggor och komposter i Bi-lagan 2/2003 (finns i nätversion på www.bioresurs.uu.se)

👤 Jämför avdunstningen

Fyll tre likadana flaskor med samma mängd vatten. Markera vattennivån. Ta tre kvistar från samma sorts träd (tänk på att du måste ha markägarens tillstånd för att ta kvistar från levande träd). Placera en kvist

med många löv, en med färre löv och en med nästan inga löv alls i olika vaser. Följ hur vattennivån förändras över loppet av några dagar.

